

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

ENGLISH VERSION

PRESS RELEASE

Supreme Court overrules the Eastern High Court decision that had followed the Ministry of Defence's request for cash security payments

Today, the Supreme Court has overruled the High Court's three decisions (of 8 June, and 10 August 2012 and 7 January 2013) that, as a condition for access to justice in the trial cases about Iraqi torture victims from the operation "Green Desert", the victims had to put forth cash security.

The High Court's decisions would, if they had been upheld by the Supreme Court, mean that the cases had to be dismissed.

The central grounds for the Supreme Court's ruling of today are as follows:

"It appears from the information before the Court about the economic conditions where the appellants live are such that there would be reason to believe that an order for security for costs could effectively cut off the pending litigation. The very special character of the cases and their circumstances - the Danish state's potential liability for the use of military force abroad and the alleged indigence of victims of torture abroad in conjunction with the state's limited interest in security for costs - means in the Supreme Court's opinion that it would be unfair to meet the Ministry of Defence's request for security." (Underlined here)

The Iraqis' counsel, Mr. Christian Harlang, states:

"The Supreme Court's decision of today is removing a major obstacle from obtaining a fair trial and review of the Danish government's for 23 Iraqis being subjected to harsh treatment in connection with their capture and surrender to an Iraqi forces' torture prison. Until now, the government counsel had managed for almost 2 years to throw 'a wrench into the works', and to get the High Court to approve this.

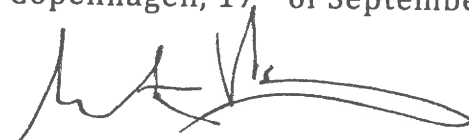
The Supreme Court's grounds contain a very unambiguous signal to the High Court and the council of the government (and thus the Defence Minister) that the cases are on very serious matters and must be treated with full respect owed to interests of the victims' right to see justice prevail.

I hope that the High Court and the government council and not least the Defence Minister has now understood the message and will embark on a less unfair course of action which will mean a faster and thorough treatment of the actual substance of the cases: The Danish Government's responsibility for the very harmful consequences of "Operation Green Desert".

Tomorrow, Wednesday the 18th, I will ask the High Court to set a date for the main oral hearings in the cases as soon as possible. At the same time, I will ask the Department of Civil Affaris (Ministry of Justice) to resume the processing of all 23 applications for legal aid in the light of the Supreme Court's grounds in today's very important decision."

Further information about the cases can be seen at www.iraktortursager.dk

Copenhagen, 17th of September 2013

Christian Harlang, Supreme Court Advocate

Inquiries about the cases can be made to telephone number (+45) 40 78 43 54.

NEWS

IRCT welcomes ruling in favour of 11 Iraqi torture victims

17-09-2013

The Danish Supreme Court has ruled in favour of 11 Iraqi torture victims who sought the removal of cumbersome financial requirements which prevent their cases appearing in Danish courts.

The IRCT wishes to congratulate the victims of torture, who are now a large step closer to claiming compensation from the Danish state for the torture and ill-treatment they suffered in Iraq.

All 11 cases concern Iraqi citizens – detained and released without charge in late 2004 – who allege torture following their transfer by Danish troops to Iraqi forces following random arrest. Forensic documentation, which was organised by the IRCT, indicated all had been subjected to ill-treatment amounting to torture.

After human rights lawyer Christian Harlang filed the cases in 2011, the Danish Ministry of Defence had claimed that each Iraqi torture victim must pay over €5,000 (40,000 DKK) as a bank guarantee to have their cases heard. Today's court ruling removed this requirement.

The IRCT also wishes to congratulate Mr Harlang and member centre, DIGNITY: Danish Institute Against Torture, who filed an amicus brief in the case.

"We are very pleased that the court has ruled that the requirement of collateral is unreasonable," DIGNITY stated in a press release. "Now we are one step closer to torture victims having their cases tried in court and receiving justice for the very atrocities they have suffered."

Three members of the IRCT's International Forensic Expert Group conducted field missions to examine the Iraqi detainees. They found consistency between psychological and physical findings and allegations of torture and ill-treatment. In many of the cases symptoms of post-traumatic stress disorder, depression and anxiety were detected — seven years after the ill-treatment.

[Back](#)

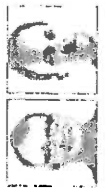
Supreme Court of Denmark

Irakernes sag mod Danmark lever stadig

Torturofre. Højesteret afviser Forsvarsministeriets krav om, at irakiske tilbageholdte skal stille med 40.000 kroner forud for retssag.

Af Christian Brøndum
cbr@berlingske.dk

Steen A. Jørgensen
stjo@berlingske.dk

Tre gange har Østre Landsret givet Forsvarsministeriet medhold i, at staten kan kræve sikkerhed på 40.000 kroner fra hver af de i alt 23 irakere, der vil have erstatning for den mishandling, de blev udsat for, da den danske bataljon i Irak i 2004 under operation »Green Desert« medvirkede til deres tilbageholdelse.

Men i går nåede Højesteret frem til det stik modsatte resultat. Irakernes advokat, Christian Harlang, reagerede med et lille ryk og en håndbevægelse, der lignede en »thumbs-up« til en medarbejder, da Højesterets kendelse blev læst op. Reaktionen var forstædig, for irakerne og deres advokat har ikke hidtil i den foreløbig to år lange sag opnået mange juridiske sejre.

Men afgørelsen i Højesteret betyder, at irakernes sag stadig lever. Havde Højesteret fulgt Østre Landsrets kendelser, havde den været slut, fordi irakerne ikke ville være i stand til at fremskaffe den økonomiske sikkerhed i en størrelse, som svarer til en års løn for nogle af dem. Højesteret har brugt en undtagelsesbestemmelse i retsplejeloven, som giver mulighed for at afvise krav om sikkerhedsstillelse:

»Sagernes helt særlige karakter og omstændigheder – den danske stats mulige

ansvar for militær magtudøvelse i udlandet og de angiveligt ressourcetsvage ofre for tortur i udlandet sammenholdt med statens begrænsede interesse i sikkerhedsstillelsen for sagsomkostninger – indebærer efter Højesterets opfattelse, at det vil være urimeligt at imødekomme Forsvarsministeriets anmodning om sikkerhedsstillelse,« lyder Højesterets begrundelse. Ved oplæsningen af kendelsen blev det tilføj, at der ikke i afgørelsen ligger nogen bedømmelse af irakernes erstatningskrav og muligheden for at vinde dem.

Peter Biering fra statens advokat, Kammeradvokaten, havde umiddelbart efter kendelsen ikke nogen kommentar til resultatet. Men der er stadig flere forhindringer, der skal fjernes, for at irakernes retssag mod Forsvarsministeriet kan blive en realitet. Kammeradvokaten fastholder på Forsvarsministeriets foranledning, at sagerne er forældede, hvortil Christian Harlang har svaret, at irakerne ikke har haft en reel mulighed for at rejse dem tidligere. Desuden er det endnu ikke lykkedes irakerne at opnå fri proces.

Vil genoptage behandling af sagerne

Allerede i dag vil Christian Harlang dog anmode Civilstyrelsen under Justitsministeriet om at genoptage behandlingen af samtlige 23 ansøgninger om fri proces, skriver han i en pressemeddelelse: »Højesterets præmisser indeholder et helt umisforståeligt signal i Østre Landsret og Kammeradvoka-

EN EKSPLOSIV FANGESAG

● Den 25. november 2004 medvirkede danske soldater i Irak til, at irakisk politi kunne tilbageholde 23 civile irakere nær byen Basra. Ifølge de tilfangetagne advokat, Christian Harlang, blev de 23 mænd overgivet til irakisk »tortur og umenneskelig og nedværdigende behandling«, og de har derfor rejst krav om godtgørelse for tort over for Forsvarsministeriet.

● Sagen har verseret i foreløbig to år. For et år siden dukkede en videooptagelse fra aktionen op, hvorpå man kunne se danske soldater overvære tilsyneladende mishandling af tilbageholdte. Indtil da havde forsvarer afvist, at der eksisterede videooptagelser fra aktionen kaldet »Green Desert«.

● Nu hvor irakerne har Højesterets ord for, at de ikke behøver stille 40.000 kroner i sikkerhed forud for retssagen, står yderligere to forhindringer tilbage, for irakernes erstatningskrav kan reelt behandles: Dels er der spørgsmålet om føreløse, dels har irakerne endnu ikke opnået fri proces til at føre sagerne. Der er endnu ikke berammet datoer til behandlingen.

ten (og dermed forsvarsministeren) om, at sagerne er alvorlige og skal behandles med respekt af hensyn til sagsøgernes retssikkerhed,« mener Christian Harlang.

Forsvarsminister Nicolai Wammen nøjes med at tage afgørelsen til efterretning og henviser til Kammeradvokaten.

Juraprofessor ved Københavns Universitet Eva Smith forventer, at kendelsen vil blive trukket frem i eventuelle kommende sager om torturanklager, som tilnærmelsesvis minder om iraker-sagen. Hun hæfter sig dog ved, at Højesteret har gjort sig umage med at understrege, hvor særlig sagen er: »Jeg har svært ved at forestille mig, at den bliver relevant for særligt mange sager fremover, netop fordi der er tale om en helt særlig situation,« forklarer hun.

Mere optimistisk er vurderingen fra Dignity – Dansk Institut Mod Tortur, som har bistået de 11 irakere i retssagen. Her udlægges højesteretskendelsen som en »stor sejr« for både nuværende og kommende torturofre:

»Nu har vi Højesterets ord for, at menneskerettigheder ikke koster penge, og at uanset hvor få midler, man har, så skal det ikke forhindres i at anlægge sag,« siger Dignitys juridiske chef Therese Kyttner og fortsætter:

»Danmarks aktivistiske udenrigspolitik og militærengagement i udlandet er ikke slut. Så vi vil også fremover kunne komme i situationer, hvor der opstår sager om tortur. Dagens kendelse åbner døren for, at der kan ske retfærdighed i de sager, hvis de opstår.«

Højesteret afviser Danmarks hårde kurs mod torturerede irakere

POLITIKEN ONSDAG D. 18. SEPT. 2013

Højesteret har i en usædvanlig kendelse afvist krav om økonomisk sikkerhedsstillelse fra fattige irakiske torturofre.

ILAKFANGER

JACOB SVENDSEN, FORSVARSREDAKTØR

Forsvarsministeriet og den danske stat fik i går et vink med en vognstang fra fem højesteretsdommere om, hvor alvorligt Højesteret tager en påstand om dansk medansvar for tortur.

I en usædvanlig kendelse dumpede Højesteret en tidligere afgørelse fra Østre

Landsret om, at 11 fattige irakere skal stille en sikkerhed på hver 40.000 kroner, før de kan gøre sig håb om, at de kan få deres sag behandlet af danske domstole.

I kendelsen fremhæver Højesteret, at »Sagens helt særlige karakter og omstændigheder - den danske stats mulige ansvar for militær magtudøvelse i udlandet« kombineret med de ressourcetsvage ofre for tortur gør, »at det vil være urimeligt at imødekomme Forsvarsministeriets anmodning om sikkerhedsstillelse«. I juridisk sprogbrug er ordet »urimeligt« et sjældent anvendt og meget stærkt ord.

Irakernes advokat, Christian Harlang, var efter dommen glad for den nye udvikling i sagen, der har været i gang siden efteråret 2011. Harlang mener, at Kammeradvokaten på vegne af staten og Forsvarsministeriet igen og igen har kastet grus i det juridiske maskineri for at undgå, at

sagernes egentlige indhold om dansk medansvar for tortur nogensinde bliver realitetsbehandlet af en dansk domstol.

»Det er et gennembrud. Højesteret siger, at det er særlige sager, og at der skal tages et særligt hensyn for at få dem prøvet ved domstolene. Det er et umisforståeligt signal til Østre Landsret og Kammeradvokaten«, siger Christian Harlang.

Regeringens afgørelse

Irakerne blev taget til fange og udleveret til det irakiske politi i Basra i det sydlige Irak under den dansk ledede militæropération Green Desert i efteråret 2004. De 11 irakere, der er blevet undersøgt af blandt andre en dansk retsmediciner, kræver erstatning af Forsvarsministeriet, fordi danske soldater var medansvarlige for, at de først blev hårdhændet behandlet under tilfangetagelsen og derefter udsat for

grov tortur gennem flere måneder i irakiske fængsler, hvor danskerne vidste, at der var udbredt brug af tortur. Alle blev løsladt uden rettergang, da deres familier betalte løsepenge til politiet.

Tidligere forsvarsminister Nick Hækkerup (S) og justitsminister Morten Bødskov (S) har over for Folketingets Forsvarsudvalg afvist at stoppe forsøgene på at undgå en domstolsbehandling ved blandt andet at stille helt urealistiske krav om økonomisk sikkerhed.

Spørgsmålet er, om regeringen efter Højesterets afgørelse vælger en ny juridisk strategi og stopper forsøgene på at forhindre en domstolsbehandling af sagen. Forsvarsminister Nicolai Wammen (S) tager kendelsen til efterretning, men vil ikke kommentere den yderligere.

Ifølge Peter Biering fra Kammeradvokaten skal den nye udvikling drøftes i et sær-

ligt ministerielt udvalg, der følger sagen. Advokaten anerkender, at Højesterets kendelse er vigtig. »Men den har ikke større implikationer, end at arbejdet nu går videre i Østre Landsret«, siger han.

Du kunne indstille, at staten frafalder de øvrige procesretlige påstande om blandt andet forældelse?

»Jeg kunne indstille så meget; nu skal kendelsens betydning for, hvordan vi gerne vil tilrettelægge sagerne, drøftes med de fire involverede ministerier«.

Flere juridiske forhindringer

Ikke kun Forsvarsministeriets påstand om, at sagerne er forældede, volder irakerne problemer. De har tidligere fået nej til fri proces fra Procesbevillingsnævnet og Civilstyrelsen, og uden fri proces bliver der ikke råd til at betale advokatombkostningerne, og sagerne bortfalder.

Derfor vil Christian Harlang med Højesterets afgørelse igen bede om fri proces. Han mener, at der er gode muligheder for også at få denne afgørelse lavet om efter Højesterets kendelse.

Det giver juraprofessor Eva Smith fra Københavns Universitet ham delvis ret i. »I forhold til, om irakerne har penge til selv at betale sagsomkostningerne, øger afgørelsen sandsynligheden for, at de kan opfylde den ene af de to grundbetingelser for fri proces, nemlig at de ikke selv kan betale. Men der skal fortsat tages stilling til, om de har en rimelig chance for også at vinde sagen, og det spørgsmål tager Højesteret udtrykkeligt ikke stilling til«, siger hun. Eva Smith afviser dog ikke, at alene sagens principielle vigtighed kan få afgørelse for muligheden for fri proces for torturofrene.

jacob.svensen@pol.dk

Tortursagen

I oktober 2012 anmeldte 11 irakere Forsvarsministeriet til politiet med henvisning til, at danske styrker havde overleveret dem til de irakiske myndigheder, der siden udsatte dem for tortur.

Først benægtede militæret, at de danske soldater skulle have set passivt til, mens irakiske sikkerhedsstyrker mishandlede fangeme for øjnene af dem, men siden lækkede officeren Anders Kærgaard en video, der dokumenterede netop det.

Advokat Christian Harlang kan nu genoptage sagen om erstatning til de 11 irakere, der efter sigende blev overleveret af danske styrker til tortur af de irakiske myndigheder. Arkivfoto: Lars Krabbe

Ny kendelse får betydning for andre torturofre

Sagsanlæg: De 11 irakere, der har sagsøgt Forsvarsministeriet, skal alligevel ikke stille økonomisk garanti for at få sagen i retten, slog Højesteret i går fast. Det får betydning for fremtidige tortursager, vurderer organisation.

NOLA GRACE GAARDMAND
nola@jp.dk

Det er snart to år siden, at 11 irakere første gang anlagde sag mod Forsvarsministeriet. Baggrunden var de danske styrkers medvirken- de til, at irakerne i 2004 blev udleveret til irakisk politi, hvor de efter sigende blev udsat for tortur – men siden har sagen stået stille, blandt andet fordi Forsvarsministeriet stillede krav om, at irakerne skulle stille 40.000 kr. hver i garanti for overhovedet at få sagen prøvet i retten.

Men i går kom irakerne så ét skridt tættere på en egentlig retssag. Højesteret slog nemlig fast, at irakerne alligevel ikke skal stille de 40.000 kr. i garanti – med henvisning til, at det i praksis ville forhindre irakerne i at få prøvet deres sag.

Kendelsen er en åbenlys sejr for de 11 irakere, men sagens udfald vil også have stor betydning for fremtidige tortursager mod den danske stat, vurderer blandt andre Dansk Institut Mod Tortur.

»Med denne kendelse åbner Højesteret for, at også andre torturofre kan få prøvet deres sag ved de danske domstole uden at skulle stille en uoverkommelig stor økonomisk sikkerhed. Der er ingen tvivl om, at det er i mod-

strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention at stille den slags forhindringer op for at torturofre kan få genoprejsning,« siger pressechef Anders Bernhoft.

Betydning fremover

Ud over de 11 irakere, der i går fik medhold i retten, har yderligere 12 irakere i december 2012 anlagt sag mod den danske stat for de danske soldaters medvirken til, at de blev udleveret til tortur – angiveligt under den samme mission, den såkaldte Operation Green Desert. Også i sagen om de yderligere 12 irakere har Forsvarsministeriet stillet krav om garanti.

Både Dansk Institut Mod Tortur og irakeres advokat, Christian Harlang, vurderer, at gårsdagens kendelse vil få betydning for de 12 andre irakeres sag – og for potentielle lignende sager i fremtiden.

»Jeg kan ikke forestille mig andet, end at Forsvarsministeriet vil droppe kravet om sikkerhedsstillelse for de resterende 12 irakere. Det ville være meget underligt, hvis de efter i dag stadig kræver, at vi skulle tage endnu en tur med nøjagtig det samme,« siger Christian Harlang.

Men trods gårsdagens sejr, er der endnu langt til en egentlig retssag, forklarer Christian Harlang. For der er

stadig en del juridiske forhindringer i vejen, før de 11 irakere kan føre den sag, det hele drejer sig om, nemlig erstatning for den påståede tortur tilbage i 2004. For ifølge Christian Harlang har Forsvarsministeriet gjort sit for at forhindre, at sagen kommer så langt.

Grus i maskineriet

»Vi har nu i to år været udsat for, at man fra Forsvarsministeriets side har kastet grus i maskineriet i forsøget på at besværliggøre og umuliggøre sagens gennemførelse ved domstolene,« siger Christian Harlang.

Ud over at kræve den økonomiske sikkerhedsstillelse på 40.000 kr., har Forsvarsministeriet også anmodet om at få sagen afvist som forældet. Før irakerne kan køre det egentlige sagsanlæg om udlevering til tortur, skal de altså først have rettens ord for, at sagen ikke er forældet. Og den del af sagen kan først køre engang, når der er tid hos Østre Landsret.

Desuden vil Christian Harlang ansøge landsretten om fri proces, hvilket betyder, at irakerne kan føre sagen uden omkostninger.

»Ja, alt i alt kan man godt sige, at der er lang vej endnu. Men Højesteret har i dag fjernet den største sten på vejen,« siger Christian Harlang.

Spørger man Dansk Institut Mod Tortur handler det ikke kun om at sikre økonomisk erstatning til de påståede torturofre. Selve det at få anerkendt hændelsen har stor betydning for torturofre generelt.

»Det at få anerkendt de forfærdelige ting, man har været udsat for, er enormt vigtigt for den enkeltes helingsproces – det hjælper dem simpelthen med at komme videre i deres liv,« siger Anders Bernhoft.

Minister vil ikke udtale sig

Forsvarsminister Nicolai Wammen vil ikke udtale sig om sagen eller dagens kendelse, men henviser i stedet til Kammeradvokaten, som kører sagen på statens vegne. Kammeradvokat Peter Bjerring vurderer, at den egentlige sag om tortur først kommer til at køre engang i sommeren 2014, og til spørgsmålet om, hvorvidt de har tænkt sig at droppe kravet om sikkerhedsstillelse til de resterende 12 irakere efter Højesterets kendelse, siger han:

»Det er jo min klient, altså ministeriet, som træffer den slags beslutninger. Men hvis du vil have min personlige holdning, så ville det da være fuldstændig oplagt, at man ikke opretholdt kravet til de 12 resterende irakere efter dagens kendelse.«

Forsvarets benspænd

POLITIKEN 21. SEPT 2013

Forkert at dække over
krigens bagside med jura.

I denne uge afviste Højesteret et krav fra Forsvarsministeriet om, at 23 irakere skulle stille sikkerhed på 40.000 kr. for at få deres sag afprøvet. Sagen handler om en episode i 2004, hvor irakerne under en danskledet operation blev taget til fange og overleveret til irakisk politi, som angiveligt torturerede dem.

Hidtil har forsvaret gjort, hvad det kunne for at forhindre, at sagen overhovedet bliver realitetsbehandlet ved domstolene. Højesterets afvisning af kravet om sikkerhedsstillelse er første skridt mod at ændre på den praksis.

Nu bør regeringen træffe en politisk beslutning og droppe Kammeradvokatens yderligere juridiske benspænd om blandt andet forældelse og i stedet lade sagen gå sin gang. Forsvaret beskytter ikke danske soldater, der i givet fald under vanskelige omstændigheder har truffet en forkert beslutning, ved at benægte fakta. Man beskytter dem ved at være langt mere åben omkring de faktiske vilkår, en sådan krig udkæmpes under, så politikere ikke kan undgå de vanskelige spørgsmål ved at lade, som om de ikke eksisterer.

DEN FORRIGE regering introducerede en nulfejlskultur, hvis konkrete udtryk findes i Anders Foghs 'der er ikke noget at komme efter'. Udtalelsen er et billede på, hvordan man med kategoriske afvisninger af fejl har gjort alt for at undgå undersøgelser af krigens skyggesider.

Efterspillet viste, at der faktisk var noget at komme efter, men også at forsvaret modsætter sig at deltage aktivt i en opklaring. Indtil den videooptagelse, som danner baggrund for den aktuelle sag, dukkede op, afviste forsvaret, at der fandtes materiale af den art.

Det er uklædeligt at forhindre regulære undersøgelser af den danske krigsindsats med prokurator-kneb. Det er pinligt, at de tilsyneladende viderefører en kultur, hvor man gør, hvad man kan for at forhindre undersøgelser af, hvad der er foregået.

Og det er strengt nødvendigt, at man ligesom i for eksempel Storbritannien begynder aktivt at medvirke til at lade alt komme frem, så vi i stedet for at dække over vores fejl kan lære af dem. *ceb*